

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania H. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Szczecinie

o wypłatę gwarantowaną i wypłatę środków z subkonta,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 24 października 2023 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z dnia 25 marca 2022 r., sygn. akt III AUa 599/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującej się kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 marca 2022 r., sygn. akt III AUa 599/20 Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyniku apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Szczecinie, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 21 lutego 2020 r., sygn. akt IV U 1542/19 w pkt I, w ten sposób, że oddalił odwołanie wnioskodawczyni H. P. od decyzji organu rentowego z 19 lutego 2019 r., nr [...] w zakresie wypłaty środków z subkonta S. P., w pozostałym zakresie oddalił apelację.

Decyzją z 19 lutego 2019 r., nr [...] Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Szczecinie, powołując się na przepisy art. 83 ust. 1 i art. 40e pkt 4

ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 423) oraz na przepis art. 25b ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.), odmówił wnioskodawczyni H. P. wypłaty gwarantowanej po śmierci emeryta oraz wypłaty środków z subkonta jej zmarłego męża S. P.. W uzasadnieniu wskazał, że wnioski H. P. o wypłatę gwarantowaną i wypłatę środków z subkonta zmarłego męża nie mogą być uwzględnione albowiem decyzja o przyznaniu emerytury dla S. P. została wydana już po jego śmierci, a zatem przyznana emerytura nie była wypłacana, tym samym brak jest podstaw do wypłaty żądanych środków finansowych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła H. P. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i zobowiązanie organu rentowego do wypłaty gwarantowanej oraz do wypłaty środków z subkonta po zmarłym mężu S. P.. Podała, że jej mąż w chwili śmierci 27 lutego 2018 r. był emerytem ponieważ organ rentowy decyzją z 1 marca 2018 r. przyznał mu emeryturę od 6 lutego 2018 r. i ustalił, że emerytura będzie wypłacana w dniu 25 każdego miesiąca.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, wyrokiem z 21 lutego 2020 r., sygn. akt IV U 1542/19 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał H. P. prawo do wypłaty gwarantowanej po śmierci emeryta S. P. i zobowiązał organ rentowy do wypłacenia środków z subkonta S. P. z ustawowymi odsetkami od 6 marca 2018 r. (pkt I) oraz obciążył organ rentowy kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez wnioskodawczynię (pkt II).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł organ rentowy, zarzucając mu naruszenie art. 25b ust. 1-2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS; art. 40c ust. 4 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 40e ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny uznał apelację za częściowo zasadną.

Sąd drugiej instancji wskazał, że apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie w zakresie odnoszącym się do żądania H. P. wypłaty środków z subkonta S. P., bowiem przepis art. 40c ust. 4 pkt 2 ustawy z 13 października 1998

r. o systemie ubezpieczeń społecznych, na który powołuje się Sąd Okręgowy w Rzeszowie jako podstawa zasądzenia wypłaty środków z subkonta został błędnie przywołany w uzasadnieniu. Przepis ten nie istnieje, a zatem nie może on w żadnej mierze stanowić podstawy wypłaty środków ubezpieczonej. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych zawiera natomiast przepis art. 40c ust. 1-4 jednakże dotyczy on waloryzacji składek i nie reguluje kwestii wypłaty środków z subkonta. Nie ma zatem zastosowania w niniejszej sprawie.

Podstawę prawną podziału środków zaewidencjonowanych na subkoncie ubezpieczonego stanowi zaś art. 40e ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z tą regulacją podział kwot składek, środków, odsetek za zwłokę i opłaty prolongacyjnej, zewidencjonowanych na subkoncie, jest dokonywany w przypadku, gdy rozwód, unieważnienie małżeństwa albo śmierć nastąpiły nie później niż w dniu: 1) złożenia wniosku o emeryturę z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat. o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; 2) nabycia prawa do emerytury w wieku emerytalnym wynoszącym 65 lat, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane, lub

3) osiągnięcia wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat. o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez osoby, które miały ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku.

Sąd odwoławczy zgodził się z apelującym, iż Sąd Okręgowy uznając, iż H. P. ma prawo do wypłaty środków z subkonta S. P. całkowicie zignorował warunek śmierci ubezpieczonego, konieczny do zaistnienia wypłaty, a mianowicie, iż śmierć ta nie może mieć miejsca po złożeniu wniosku (pkt 1), po nabyciu prawa do emerytury (pkt 2), po osiągnięciu wieku 65 lat przez osoby, które miały ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku (pkt 3). Faktycznie, jak przyjął Sąd Okręgowy, S. P. nie musiał składać wniosku o przyznanie emerytury, bowiem był on uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do 6 lutego 2019 r., zatem przyznanie emerytury

następowało z urzędu. Analizując jednak poszczególne punkty art. 40e ust. 4 warunkujące możliwość podziału środków z subkonta zmarłego ubezpieczonego zauważyć należy, iż adekwatny do sytuacji faktycznej w niniejszej sprawie jest pkt 2 tego przepisu. A zatem aby osoba uprawniona, w tym wypadku, żona zmarłego ubezpieczonego mogła uzyskać prawo do podziału środków z subkonta śmierć ubezpieczonego powinna nastąpić najpóźniej w dniu nabycia prawa do emerytury. W niniejszej sprawie S. P. zmarł [...] 2018 r., a zatem już po nabyciu prawa do emerytury, co miało miejsce w dniu 6 lutego 2020 r. Tym samym nie został spełniony żaden z warunków, o których mowa w art. 40e ust. 4 ustawy systemowej, a zatem odwołanie H. P. od decyzji ZUS Oddział w Szczecinie z 19 lutego 2019 r. w zakresie wypłaty środków z subkonta S. P. powinno zostać oddalone.

Z kolei apelacja organu rentowego w zakresie odnoszącym się do prawa H. P. do wypłaty gwarantowanej była niezasadna. W tym bowiem zakresie, w ocenie Sądu Apelacyjnego - wbrew zarzutom apelacji - zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 21 lutego 2020 r. jest trafny i odpowiada prawu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania.

W art. 25b ust. 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przewidziano, że osoba uposażona, nabywa prawo do całości albo części wypłaty gwarantowanej, jeżeli śmierć emeryta pobierającego emeryturę, nastąpiła w okresie trzech lat od miesiąca, od którego po raz pierwszy wypłacono emeryturę. S. P. nabył prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego 65 lat z dniem 6 lutego 2018 r., posiadał subkonto, o którym mowa w art. 40a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz nie pobierał okresowej emerytury kapitałowej. S. P. zmarł [...] 2018 r. tj. przed wydaniem przez organ rentowy 1 marca 2018 r. decyzji o przyznaniu emerytury od 6 lutego 2018 r. Tym samym zmarły ubezpieczony nie zdołał osobiście pobrać ani jednej miesięcznej kwoty emerytury, którą gwarantowały mu obowiązujące przepisy ustawy. Istotne jest jednakże to, że prawo do świadczenia emerytalnego zostało przyznane S. P. od 6 lutego 2018 r. Jedynie z przyczyn organizacyjno-

technicznych, tj. wydania decyzji przez organ rentowy po śmierci emeryta, nie doszło do rzeczywistej wypłaty przyznanego świadczenia - za okres od 6 do 27 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny zaakceptował stanowisko Sądu Okręgowego w Rzeszowie, iż zastosowana przez organ rentowy dosłowna interpretacja przepisu art. 25b ust. 4 ustawy emerytalnej prowadzi do wypaczenia celu regulacji całości przepisów dotyczących wypłaty gwarantowanej i nieuprawnionego różnicowania sytuacji osób uprawnionych do wypłaty po zmarłym emerycie, w zależności od daty wydania decyzji przez organ rentowy oraz czynności organizacyjno-technicznych związanych z wypłatą świadczenia.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną organ rentowy w części, co do pkt II.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego) oraz pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Strona skarżąca wskazała, że skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania jako oczywiście uzasadniona. Treść art. 25b ust. 4 ustawy emerytalnej nie pozostawia wątpliwości, co do tego, że niezbędnymi przesłankami uzyskania przez osobą uposażoną prawa do wypłaty gwarantowanej, które muszą wystąpić łącznie są: 1) śmierć emeryta pobierającego emeryturę, a więc osoby, która miała przed śmiercią przyznane prawo do emerytury i na której rzecz świadczenie emerytalne zostało choć raz faktycznie wypłacone za życia, 2) która nastąpiła w okresie trzech lat od miesiąca, od którego po raz pierwszy wypłacono emeryturę. Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w stanie faktycznym sprawy, w którym S. P. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury 18 stycznia 2018 r., [...] 2018 r. zmarł, a w dopiero 1 marca 2018 r. została wydana decyzja o przyznaniu emerytury od 6 lutego 2018 r. S. P. był w dniu śmierci jedynie potencjalnym, przyszłym emerytem, który nie tylko nie uzyskał faktycznej wypłaty świadczenia przed śmiercią, ale nie miał nawet ustalonego prawa do jego wypłaty. W stanie faktycznym sprawy, świadczenie emerytalne nigdy nie „dotarło do rąk” S. P., nie może on więc być uznany za „emeryta pobierającego emeryturę” w rozumieniu art. 25b ust. 4 ustawy emerytalnej, a jego śmierć nie nastąpiła w okresie trzech lat od

miesiąca, od którego po raz pierwszy wypłacono emeryturę, tym samym śmierć S. P. nie skutkowała powstaniem prawa H. P. do uzyskania wypłaty gwarantowanej po zmarłym mężu. Sąd drugiej instancji utrzymując w mocy zmianę decyzji organu rentowego, dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 25b ust. 3 i ust. 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. - o emeryturach i rentach z FUS, polegającego na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu poprzez przyznanie H. P. prawa do wypłaty gwarantowanej po śmierci zmarłego męża na podstawie art. 25b ust. 4 ustawy emerytalnej, podczas gdy w/w zmarł zanim zostało mu przyznane i wypłacone po raz pierwszy świadczenie emerytalne, a więc w chwili śmierci nie był „emerytem pobierającym emeryturę” w rozumieniu art. 25b ust. 4 ustawy emerytalnej, a jego śmierć nie nastąpiła w okresie trzech lat od miesiąca, od którego po raz pierwszy wypłacono emeryturę. Wobec tego, przy prawidłowym zastosowaniu powyższych przepisów Sąd drugiej instancji powinien był uznać, że H. P. nie nabyła prawa do wypłaty gwarantowanej, gdyż niezbędnymi przesłankami do jej uzyskania jest faktyczna, choćby jednorazowa, wypłata świadczenia emerytalnego na rzecz zmarłego uprawnionego za jego życia, na co wskazuje użycie przez ustawodawcę w art. 25b ust. 4 ustawy emerytalnej sformułowania „śmierć emeryta pobierającego emeryturę” oraz śmierć emeryta w okresie trzech lat od miesiąca, od którego po raz pierwszy wypłacono emeryturę, co w stanie faktycznym sprawy nie miało miejsca i w konsekwencji zmienić zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalić odwołanie w całości. Tym samym skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Dalej, pełnomocnik organu rentowego podniósł, że jeżeli Sąd Najwyższy nie podzieli powyższej oceny, zasadnym jest przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398y § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które ma niebagatelne znaczenie zarówno dla organu rentowego, jak i osób uposażonych, niewątpliwie zainteresowanych dokonaniem przez Sąd Najwyższy wykładni przepisu art. 4 pkt 1 oraz art. 25b ust. 4 ustawy emerytalnej, tj. rozstrzygnięcia, jak należy rozumieć użyte przez ustawodawcę sformułowanie: „emeryt - osoba mająca ustalone prawo do emerytury” oraz „śmierć emeryta pobierającego emeryturę”, tj. czy do stwierdzenia statusu emeryta koniecznym jest wydanie decyzji ustalającej to prawo oraz, czy warunkiem

koniecznym do uzyskania przez osobę uposażoną prawa do wypłaty gwarantowanej jest faktyczne, choćby jednorazowe dokonanie wypłaty świadczenia emerytalnego do rąk uprawnionego emeryta, zanim nastąpi jego zgon, jak twierdzi organ rentowy. Czy też, wystarczające jest, aby zmarły emeryt jedynie uzyskał, nawet pośmiertnie, prawo do wypłaty świadczenia za okres kiedy jeszcze żył, choćby nie doszło do faktycznej wypłaty świadczenia do jego rąk za życia. Nadto rozstrzygnięcia wymaga, czy zgodnie z art. 25b ust. 4 ustawy emerytalnej, stanowiącym, że śmierć emeryta musi nastąpić w okresie trzech lat od miesiąca, od którego po raz pierwszy wypłacono emeryturę, koniecznym warunkiem do nabycia prawa do wypłaty gwarantowanej przez osobę uposażoną jest przynajmniej jednorazowa wypłata emerytury na rzecz emeryta za jego życia, a następnie jego zgon, jak twierdzi organ rentowy.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną odwołująca się wniosła o:

1. odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym - na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania kasacyjnego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna organu rentowego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i

pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Zagadnienie przedstawione przez stronę skarżącą nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w powyżej przedstawionym rozumieniu, bowiem zostało ono już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który wskazał, że chociaż nie ulega wątpliwości, że w art. 25b ust. 4 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustawodawca posłużył się pojęciem emerytury realizowanej, a nie tylko nabytej lub zawnioskowanej, to w przepisie tym - wykładanym łącznie z art. 129 ust. 1 tej ustawy - chodzi o realizację w sensie prawnym, a nie w sensie faktycznym. Chodzi bowiem o świadczenie, do którego wypłaty prawo przysługuje już emerytowi w chwili śmierci, a nie o świadczenie, które zostało pozostawione w dyspozycji emeryta (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 22 września 2021 r., III USKP 61/21, LEX nr 3271077). Zatem wątpliwości interpretacyjne podnoszone przez organ rentowy zostały już wyklarowane.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto także, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej

podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Argumenty podnoszone przez organ rentowy na poparcie twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie mogły doprowadzić do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem zarzuty formułowane pod adresem Sądu Apelacyjnego są niezasadne. Sąd drugiej instancji dokonał prawidłowej wykładni i prawidłowo zastosował przepisy prawa, uznając, że mąż wnioskodawczyny w momencie śmierci nabył już prawo do emerytury. Podkreślić należy, na co słusznie zwracał uwagę Sąd odwoławczy, że prawo to przysługiwało mu z mocy prawa, a więc decyzja organu rentowego, którą ten powinien wydać z urzędu, a nie czekając na wniosek, miała jedynie charakter deklaratoryjny, jedynie potwierdzała ona nabycie prawa. Co więcej, w decyzji z 1 marca 2018 r. organ rentowy przyznał prawo do emerytury od 6 lutego 2018 r., z terminem wypłaty do 25-go dnia każdego miesiąca, a zatem w momencie śmierci, 27 lutego 2018 r., świadczenie emerytalne za okres od 6 do 25 lutego 2018 r. było już wymagalne i fakt, że mąż odwołującej się nie otrzymał go jeszcze faktycznie do rozporządzania, nie może oznaczać, że nie nabył on już prawa do tych środków. Stąd też rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji odpowiadało prawu i było słuszne.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

[SOP]

[ał]

